

JUDR. BC. PATRIK MATYÁŠEK, PH.D.

advokát zapsaný v ČAK pod č. 8428
AK Údolní 33, 602 00 Brno
tel. + 420 542135253, fax + 420 542135251
GSM + 420 777898141
matyasek@matyasek.eu

Krajský soud v Brně
pracoviště Husova 15
601 95 Brno

č.j. 18 Cm 75/2018

✓ Brně dne:
21. 5. 2018

Věc: **Návrh na vydání předběžného opatření s doplněním žalobních tvrzení**

Žalobce: **Spolek Stredonius**, IČ 07098120, se sídlem Brno, nám. Republiky 786/21, PSČ 614 00, zapsaný v odd. a vl. L 24288 spolk. rejstříku vedeného KS v Brně
pr. zast. JUDr. Patrikem Matyášekem, Ph.D., advokátem, AK Údolní 33, Brno

Žalovaná: **Národní divadlo Brno, příspěvková organizace**, IČ 00094820, se sídlem Brno, Dvořákova 11, PSČ 657 70, zapsaná v odd. a vl. Pr 30 obchod. rejstříku vedeného KS v Brně

Další předběžným opatřením dotčené osoby:

- 1) **Městské divadlo Brno, příspěvková organizace**, IČ 00101397, se sídlem Brno, Lidická 1863/16, PSČ 602 00
- 2) **Centrum experimentálního divadla, příspěvková organizace**, IČ 00400921, se sídlem Brno, Želný trh 294/9, PSČ 602 00
- 3) **Janáčkova akademie múzických umění v Brně**, IČ 62156462, se sídlem Brno, Beethovenova 650/2, PSČ 662 15
- 4) **Kulturní a vzdělávací středisko "U Tří kohoutů", příspěvková organizace**, IČ 00101508, se sídlem Brno, Koliště 645/29, PSČ 602 00

I.

Shrnutí dosavadního řízení

Žalobou podanou dne 5. 5. 2018 žalobce navrhl Krajskému soudu v Brně, aby vydal rozsudek, kterým se žalované ukládá povinnost zdržet se provozování divadelního představení „Naše násilí a vaše násilí“ režiséra Olivera Frljiće. V žalobě byl současně obsažen návrh na vydání předběžného opatření, kterým měl soud uložit žalované a osobám dotčeným předběžným opatřením č. 1), č. 2), č. 3) a č. 4) povinnost zdržet se provozování divadelního představení „Naše násilí a vaše násilí“ režiséra Olivera Frljiće.

Usnesením ze dne 10. 5. 2018 č. j. 18 Cm 75/2018-32 soud návrh ze dne 5. 5. 2018 na vydání předběžného opatření zamítl z důvodů uvedených v bodech 4. a 5., konkrétně:

- 1) Předběžné opatření je navrhováno z důvodu zatímní úpravy poměrů, nemůže však být nařízeno takovým způsobem, který by měl za následek nevratný stav. Předpoklad naléhavosti je naplněn (soud jeho nenaplnění neshledal), předpoklad zatímnosti (dočasnosti) však naplněn není, jde o definitivní úpravu poměrů účastníků.
- 2) Soud pouze předběžně podotýká, že na základě skutkových tvrzení uvedených v žalobě (a návrhu na vydání předběžného opatření) je velice spekulativní tvrdit, že v projednávané věci se jedná o vztah subjektů (soutěžitelů) v rámci hospodářského styku, který je v rozporu s dobrými mravy soutěže. Tudíž je na žalobci, aby bedlivě zvážil, zda takovýto typ žaloby (resp. návrh na vydání předběžného opatření) by se měl projednávat před soudem řešícím obchodně právní spory.

Dne 14. 5. 2018 žalobce podal druhý návrh na vydání předběžného opatření, v němž se s výše uvedenými důvody vypořádal: doplnil petit návrhu na vydání předběžného opatření o časové omezení požadovaného zdržení se tak, jak je v zákoně vyjádřen v § 77 odst. 1 o.s.ř., a doplnil tvrzení, která staví na jisto, že nejde o vztah soutěžitelů v rámci hospodářského styku, který je v rozporu s dobrými mravy soutěže, nýbrž jde o vztah soutěžitele a zákazníků v rámci hospodářského styku, který je v rozporu s dobrými mravy soutěže ve sm. § 2976 odst. 1 obč. zákoníku.

Usnesením ze dne 17. 5. 2018 č. j. 18 Cm 75/2018-60 soud návrh ze dne 14. 5. 2018 na vydání předběžného opatření zamítl z důvodu, že „ze skutkových tvrzení žalobce není osvědčeno, že v tomto případě se jedná o jednání v hospodářském styku. (...) (N)ekalosoutěžně jednající se účastní hospodářské soutěže (resp. hospodářského styku), pokud lze u něj dovést zájem na svém úspěchu na úkor druhého soutěžitele. Ani na základě takto široce pojatého pojmu účasti na hospodářské soutěži (či hospodářském styku) však soud takovéto jednání u žalované nespaturuje. (...) (Ž)alobce neosvědčil, že by se v projednávané věci ze strany žalované jednalo o nekalosoutěžní jednání. (...) Podle judikatury (...) se nekalosoutěžně jednající účastní hospodářské soutěže (resp. hospodářského styku), pokud lze u něj dovést zájem na svém úspěchu na úkor druhého soutěžitele.“

Rovněž s posledně zmiňovaným důvodem, který by mohl bránit vyhovění návrhu na vydání předběžného opatření, se lze vypořádat (viz níže čl. VI.), a proto žalobce podává nyní třetí návrh na vydání předběžného opatření, který je současně návrhem posledním s ohledem na krátkost času (do 26. 5. 2018 zbývá posledních 5 dnů), ale zejm. proto, že v něm již není vad či nedostatků, se kterými byl soud konfrontován v předchozích dvou návrzích na vydání předběžného opatření a kvůli kterým předchozí dva návrhy zamítal.

II.

Aktivní legitimace žalobce

Žalobce je neziskovou, veřejně prospěšnou právnickou osobou ve sm. §§ 146, 214 - 302 obč. zákoníku, jejíž hlavním účelem je dle čl. II. stanov ze dne 3. 5. 2018 zastávat se ve sm. § 144 obč. zákoníku veřejného zájmu osob na respektování důstojnosti a cti, zejména v případech popření nebo omezení jejich osobních, politických nebo jiných práv pro jejich (...) náboženské vyznání (...) v případech jejich hanobení z uvedených důvodů (...) atd., kdykoli vystupují jako spotřebitelé, soutěžitelé, zákazníci nebo jiné osoby dotčené nekalou soutěží a (...) je namístě žádat u soudu, aby se rušitel nekalé soutěže zdržel nebo aby odstranil závadný stav ve sm. § 2989 obč. zákoníku.

Důkaz: Stanovy Spolku Stredonius ze dne 3. 5. 2018

III.

Pasivní legitimace žalované a osob dotčených předběžným opatřením

Od roku 2010 žalovaná a 1., 2. a 3. osoba dotčená předběžným opatřením každoročně společně pořádají mezinárodní festival Divadelní svět Brno. Do pořádání 9. ročníku festivalu, který se má uskutečnit ve dnech 24. 5. 2018 – 28. 5. 2018, se navíc zapojila také 4. osoba dotčená předběžným opatřením, jak vyplývá z magazínu festivalu a jak uvedl informační portál českého divadla divadlo.cz (URL uvedeno níže v seznamu důkazů). Uvedené osoby v rámci divadelního festivalu společně pořádají sérii divadelních představení, k jejichž provedení zvou tuzemské a zahraniční divadelní soubory.

Divadelní představení „Naše násilí a vaše násilí“, o které v řízení jde, je na programu 9. ročníku „Mezinárodního festivalu Divadelní svět Brno 2018“, k němuž byl vydán tištěný „DSB diva / magazín mezinárodního festivalu Divadelní svět Brno 2018 s tématem Svoboda?!“ (dále jen „magazín festivalu“), který je současně zveřejněn i v elektronické verzi na internetu na:

- a) <http://www.divadelnisvet.cz/cs/festivalova-diva-online> a
- b) https://issuu.com/ndbrno/docs/ndb_diva_dsb_2018_na_web__1_/1?ff=true&e=9613944/60579170

V záhlaví titulní strany magazínu festivalu se coby pořadatelé 9. ročníku „Mezinárodního festivalu Divadelní svět Brno 2018“ uvádějí žalovaná a osoby dotčené předběžným opatřením.

Pokud jde o zde uvedené Divadlo Husa na provázku, to nemá, jak se uvádí na jeho vlastním webu <https://www.provazek.cz/kontakty>, samostatnou právní subjektivitu, nýbrž je pracovištěm 2. osoby dotčené předběžným opatřením.

Pokud jde o zde uvedené Divadlo Polárka, to nemá, jak se uvádí na jeho vlastním webu http://www.divadlopolarka.cz/?page_id=494, samostatnou právní subjektivitu, nýbrž je pracovištěm 4. osoby dotčené předběžným opatřením.

Žalovaná nabízí na svém portálu www.ndb.cz v podsekcí festivaly prodej vstupenek na předmětné představení, které má veřejnost možno od žalované zakoupit v jejích předprodejích i cestou jejího „e-shopu“. [Kopii jedné zakoupené e-vstupenky zakládá žalobce k důkazu do spisu k prokázání pasivní legitimace žalované.](#)

Dne 19. 3. 2018 žalovaná uzavřela s organizací Slovensko mladinsko gledališče se sídlem Vilharjeva cesta 11, 1000 Ljubljana, Slovinsko, Smlouvu o provedení divadelního představení (ID smlouvy v informačním systému registru smluv MV ČR: 4874288), na jejímž základě má být v rámci festivalu Divadelní svět Brno 2018 jedenkrát provedeno představení „Naše násilí a vaše násilí“ režiséra Olivera Frljiće, a to dne 26. 5. 2018 od 19:00 v Divadle Husa na provázku v Brně. V článku V. předmětné smlouvy si strany mj. ujednaly, že v případě zrušení představení z důvodů vyšší moci (např. úředního zákazu atd.) mají obě strany právo od smlouvy odstoupit bez nároku na náhradu škody.

Žalovaná a osoby dotčené předběžným opatřením jsou zastoupeny v dramaturgické radě „Mezinárodního festivalu Divadelní svět Brno 2018“. Podle dvou zveřejněných internetových pramenů (O festivalu; Otevřený dopis ředitele festivalu – URL viz v seznamu důkazů) v ní zasedají mj.: za žalovanou Lucie Němečková, Pavel Jurda, Martin Kubran, Petr Jančařík, Karel Littera a ředitel festivalu Martin Glaser; za 1. osobu dotčenou předběžným opatřením Jan Šotkovský a Miroslav Ondra; za 2. osobu dotčenou předběžným opatřením Dagmar Radová,

Miroslav Ošcatka a Matěj Nytra; za 3. osobu dotčenou předběžným opatřením Marek Horoščák; za 4. osobu dotčenou předběžným opatřením Jan Cimr.

Žalovaná a čtyři osoby dotčené předběžným opatřením kromě rozhodování o dramaturgii festivalu, tzn. o tom, která divadelní představení budou na festivalu provedena, rovněž poskytují svá divadla k jejich provedení. Divadelní představení „Naše násilí a vaše násilí“, o které v řízení jde, má být provedeno na scéně divadla Husa na provázku, které provozuje 2. osoba dotčená předběžným opatřením, ale lze rozumně předpokládat, že je technicky možné, aby bylo provedeno také na jiných festivalových scénách, které mají v dispozici ostatní osoby dotčené předběžným opatřením, bylo-li by to 2. osobě dotčené předběžným opatřením právně znemožněno.

Důkazy: 1., 3. a 18. strana tištěného magazínu festivalu
webová verze magazínu festivalu na URL:
https://issuu.com/ndbrno/docs/ndb_diva_dsb_2018_na_web__1_/1?ff=true&e=9613944/60579170
webová stránka O festivalu <http://www.divadelnisvet.cz/cs/o-festivalu>
webová stránka Otevřený dopis ředitele festivalu:
<https://www.divadelni-noviny.cz/jezis-znasilnuje-muslimku>
webová stránka Informačního portálu českého divadla [divadlo.cz](http://www.divadlo.cz) :
<http://www.divadlo.cz/?clanky=festival-divadelni-svet-brno-ukaze-krehkost-lidske-svobody>
webová stránka <http://www.divadelnisvet.cz/cs/nase-nasili-a-vase-nasili>
webová stránka <https://www.provazek.cz/kontakty>
webová stránka http://www.divadlopolarka.cz/?page_id=494
Smlouva o provedení divadelního představení ze dne 19. 3. 2018
Výpis z informačního systému registru smluv MV ČR - ID smlouvy 4874288
E-vstupenka na předmětné představení

IV. Skutkové okolnosti

Na str. 18 magazínu festivalu je na programu uvedena divadelní inscenace „Naše násilí a vaše násilí“ režiséra Olivera Frljiće, nar. 31. 3. 1976, a jím vedeného divadelního souboru Slovensko mladinsko gledališče se sídlem Vilharjeva cesta 11, 1000 Ljubljana, Slovinsko (dále také jako „předmětné představení“). Předmětné představení se má konat 26. 5. 2018 od 19:00 v Divadle Husa na provázku.

Předmětné představení mělo svou premiéru dne 29. 5. 2016 na vídeňském festivalu Wiener Festwochen. Premiéru shlédla recenzentka portálu Svět a divadlo (SAD) Martina Ulmanová a podala o něm v čísle č. 4/2016 následující zprávu: „*Ústředním prvkem jedné ze scén je od začátku asi dva a půl metru vysoká, téměř přes celou šířku jeviště dlouhá stěna, tvořená množstvím tmavě zelených naftových kanystrů. Z té se spouští muž s trnovou korunou a bederní rouškou z rakouské vlajky (pozn.: vlajka je vždy toho evropského státu, na jehož půdě se předmětné představení koná). Potom před konstrukcí rozpráhne ruce – a stěna se s oblušňujícím rachotem rítí k zemi, zůstává jen část, vyskládaná do tvaru kříže. Na mřížové konstrukci, která kanystry držela, visí jako vězňi v kleci herci v oranžových kombinézách a pozorují postavu Krista, jak jde pomalu k dívce v šátku, stojící v popředí. Líbá ji na tvář, potom jí strhne šátek a něžnost se rychle mění v pohyby až zvířecí, vlastně ji znásilňuje jazykem, a přitom škrtí. Svléká jí kalhoty, položí ji na břicho a zezadu se na ni přitiskne. Herci předvádí soulož a nakonec se muž ženiným šátkem utře. Za vlasy ji vytáhne zpátky na nohy a ona ho začne zoufale, zběsile líbat. Poté si Kristus vyleze na vrcholek kanystrového kříže a spokojeně pozoruje svoje „dílo“.*“ Pro úplnější představu o celém předmětném představení

necht' se soud seznámí (i ve fázi osvědčování skutečností před rozhodnutím o předběžném opatření) s celým textem recenze na <http://svetadivadlo.cz/cz/home/nase> (Výtisk celé recenze je založen ve spise).

Proti provedení předmětného představení protestoval formou velmi uctivého otevřeného dopisu ze dne 5. 4. 2018 první náměstek primátora města Brna Mgr. Petr Hladík. Na jeho prosbu, aby se předmětné představení nekonalo, zareagoval ještě téhož dne ředitel žalované, který je současně i ředitelem festivalu, rovněž formou otevřeného dopisu, který měli podle něj podepsat „i všichni členové dramaturgické rady festivalu Divadelní svět Brno“. Reakce byla negativní a její podstatou byla teze, že komu se předmětné představení nelíbí, nemusí na ně chodit.

Proti provedení předmětného představení protestovalo 6 111 osob (jen k dnešnímu dni) v petici za zrušení předmětného představení, kterou dne 10. 4. 2018 inicioval Mgr. Ing. Jiří Mrázek a Mgr. ICLic. Jan Rozek, soudce Diecézního církevního soudu brněnské diecéze. V petici mnozí petenti využili právo vyjádřit důvody, které je vedou k připojení svého podpisu pod petici, přičemž vesměs vyjadřovali nesouhlas s urážkou Boha a potažmo křesťanů, a to i ti petenti, kteří se označili za nevěřící. Petice je veřejně dostupná na https://www.petice24.com/proti_podncovani_k_nenavisti_ve_he_nae_nasili_v_brn

Proti provedení předmětného představení protestovali čeští biskupové a v dopise primátorovi statutárního města Brna Petrovi Vokřálovi ze dne 18. 4. 2018 uvedli, že „*takto pojaté divadelní představení je urážkou nejen českých občanů - křesťanů, ale také muslimů a v neposlední řadě všech občanů naší země. Představení Naše násilí a vaše násilí obsahuje totiž scénu, kdy Ježíš znásilňuje muslimskou ženu, což je z křesťanského hlediska rouhání a lidsky neakceptovatelné.*“ (viz zprávu o dopise biskupů ze dne 18. 4. 2018 na webu České biskupské konference <https://www.cirkev.cz/cs/aktuality/180418biskupove-nesouhlasi-s-divadelni-hrou-nase-nasili-a-vase-nasili>)

Proti provedení předmětného představení protestoval primas český Dominik kardinál Duka ve svém kázání na Svatovojtěšské bohoslužbě při translaci ostatků kardinála Berana dne 21. 4. 2018. Celý text dostupný na <http://www.dominikduka.cz/kazaniK/kazani-repatriace-kardinala-berana/>

K veškerým individuálním i kolektivním žádostem nekalosoutěžním jednáním dotčených zákazníků, aby se předmětné představení nekonalo, zastává žalovaná i osoby dotčené předběžným opatřením doposud nezměněné negativní stanovisko. Předmětné představení hodlá uskutečnit, byť pouze jednou, a s jeho dalšími reprízami v České republice nepočítá.

Důkazy: 1., 3. a 18. strana tištěného „DSB diva / magazínu mezinárodního festivalu Divadelní
Printscreen webové stránky petice
Printscreen webové stránky se zprávou o dopise biskupů ze dne 18. 4. 2018
webová stránka s otevřeným dopisem 1. náměstka Hladíka a s otevřeným dopisem
ředitele žalované Glaserem:
<https://www.divadelni-noviny.cz/jezis-znasilnuje-muslimku>

V. Právní argumentace

Znaky vysoké symbolické hodnoty včetně náboženských symbolů jsou samy o sobě obecně (a to i českým státem) uznávanými hodnotami. Kupř. stát podle zákona odmítá jejich obchodní monopolizování pro určitou osobu. V daném případě je vhodné užít analogie

známkového práva, kde, posuzuje-li právo znaky co do jejich symbolické hodnoty, rozlišuje tři stupně symbolické hodnoty: nízký, střední (běžný) a vysoký, přičemž vysoký stupeň představuje ve známkovém právu zápisnou překážku. Mezi znaky vysoké symbolické hodnoty výslovně patří náboženské symboly, jako např. kříž, crucifixus, jména svatých, zeměpisná jména svatých míst (např. Svatý Hostýn) apod., ale i jiné znaky této hodnoty (např. skautská lilie).

Postava Ježíše Krista v jakékoli vyjadřovací podobě představuje právě jeden ze znaků vysoké symbolické hodnoty. Jedná se o dlouhodobě a celosvětově zavedený symbol křesťanského náboženství (Bůh, Syn Boží v Boží Trojici).

Navíc i pro některé mimokřesťanské zákaznické okruhy představuje postava Ježíše Krista vysokou symbolickou hodnotu, např. v islámu coby Prorok.

I pro zcela mimonábožensky laděné zákaznické okruhy je postava Ježíše brána za obecně uznávaný kulturní symbol, a to vysoké hodnoty, přinejmenším mravní, a to ve sm. Listiny základních práv EU, v jejíž preambuli se praví: „*Národy Evropy, vytvářejíce mezi sebou stále těsnější unii, se rozhodly sdílet mírovou budoucnost založenou na společných hodnotách. Unie, vědoma si svého duchovního a morálního dědictví, se zakládá na nedělitelných a všeobecných hodnotách lidské důstojnosti, svobody, rovnosti a solidarity; spočívá na zásadách demokracie a právního státu.*“ Přitom je obecně známo, že morální a duchovní dědictví Evropy není islámské, není vědecko-ateistické atp., ale je převážně křesťanské.

Každý symbol má zástupný význam. V daném případě představuje uvedená postava zástupně vyjádření křesťanského náboženství, neboť křesťanská církev považuje Ježíše Krista za svého zakladatele (Mat. 16:18) a svou hlavu (Kolos. 1:18).

Náboženské symboly jakožto znaky vysoké symbolické hodnoty však vystihují rovněž posvátno, včetně stavu a naladění lidského ducha, které církev přesahuje a jsou vnímány i mnohými lidmi stojícími mimo církev.

S tímto stavem nezanedbatelné části veřejnosti stát spojuje hodnotu snášlivosti, která patří mezi zásady občanské společnosti, na které je vybudována Česká republika. Každý člověk má právo žít podle svého, tedy i být křesťanem (nebo nevěřícím) aj. Jiným lidem nezbyvá nežli volbu přesvědčení a víry jiného respektovat na podkladu snášlivosti (tolerance) jako podstaty názorově pluralitní občanské společnosti, ve které není nic odlišného (ani jinakost spojená s patřičnými symboly) předmětem znevažování, resp. znehodnocení.

Ke znehodnocení znaku vysoké symbolické hodnoty může dojít i tím, že náboženský symbol bude někým použit v rozporu s tím, co představuje (zde Lásku, Pravdu a Život v absolutním smyslu a metafyzickém významu objektivní prospěšnosti). Nejedná se ovšem o jakékoli rozporné použití, například o pouhou nepřesnost, ale zejména o použití objektivně znevažující či zneuctvující náboženský symbol. V daném případě symbol zcela zásadní, nikoli snad okrajový, pouze doplňující a podobně méně významný.

Na druhou stranu skutek znásilnění patří mezi extrémní zásahy do tělesné a duševní integrity oběti a náleží mezi nejvíce zavrženíhodné zločiny vůbec. Skutek znásilnění je současně považován za jednu z nejintenzivnějších forem zásahů do práva na osobní čest a důstojnost.

Nemalá část zákaznické veřejnosti (spotřebitelů divadelních služeb) je podstatnou částí daného divadelního představení jako služby na hospodářském trhu služeb objektivně zasažena na svém právním zájmu nebyť dotčena ve svém křesťanském náboženském cítění. V daném případě

se nejedná o jakékoli dotčení, nýbrž o dotčení vydatné natolik, že objektivně představuje uražení obyčejného lidského cítění křesťanského spotřebitelského okruhu, který navíc není zanedbatelný.

Každý člen občanské společnosti musí mít zachovánu tržní možnost zákaznický čerpat jakékoli divadelní nebo vůbec kulturní služby, aniž by bylo možno po něm objektivně spravedlivě požadovat, aby přitom snášel urážku nebo jiné nepříznivé dotčení svého náboženského cítění, přesvědčení nebo víry.

Objektivní urážka přitom není vázána na přítomnost osoby, které je urážka i jen nepřímo, zprostředkovaně, adresována.

Event. rada, aby se křesťansky založený spotřebitel vzdal čerpání dané služby na trhu (tj. byl alespoň nepřímo omezen v navštívení celého divadelního festivalu či se tak byl nucen sebeomezit v ochraně před újmou), jež je nabízena vši veřejnosti, je proto nemístná. V opačném případě (tj. při plnohodnotném a rozsahově neomezeném čerpání služeb na trhu) by ale musel strpět dotčení svého cítění, včetně citové újmy spojené s vnímáním pořadatelovy bezohlednosti na to, co je z hlediska křesťanského náboženství posvátné (vysoce hodnotné); tudíž slušnými lidmi spojované s respektem. A to i slušnými lidmi jiné víry či přesvědčení anebo bezvěrci s ohledem na státem upřednostňovanou hodnotu snášenlivosti, jakož i vzájemnou ohleduplnost a obyčejnou úctu mezi lidmi, včetně uznávání jinakosti.

Obecně nelze nikomu bránit v uplatňování svobodné vůle, která je součástí lidské podstaty, a to ani při právním jednání vůči zákaznické veřejnosti. Zakázáno je však uplatňovat svobodnou vůli na úkor právem chráněných hodnot a zájmů. Tak jako je zakázáno, aby schovatel svobodně okrádal v šatně uschovatele - divadelní zákazníky, tak ani není možné, aby provozovatel divadelního představení urážel náboženské cítění zákazníků dovolávajíc se svobody.

Není bez právního významu ani skutečnost, že omezení křesťansky založených spotřebitelů se týká čerpání výhod veřejného financování ve formě účelové divadelní dotace z veřejných prostředků Statutárního města Brna a Ministerstva kultury ČR, přičemž využívání veřejných prostředků nesmí být objektivně ztíženo znevýhodňováním jakékoli části veřejnost (a to zejména ve vazbě na dotčenou hodnotu).

Nutno pak přisvědčit tomu, že zdržet se něčeho (zde poskytování služby formou provozování předmětného představení) je povinen ten, kdo na trhu služeb veřejně nabízí službu, jež je právně závadná co do podstatné části obsahu, a to z hlediska okruhu spotřebitelské (zákaznické) veřejnosti, který nesmí být nijak, přímo nebo nepřímo, vylučován nebo omezován v čerpání nabídky veřejných služeb.

Nepostupovala-li takto žalovaná v posuzovaném případě, dostala se v hospodářském styku do rozporu s dobrými mravy soutěže jednáním způsobilým přivodit újmu jiným soutěžitelům nebo zákazníkům (těm především).

Test šetrnosti poměru k dotčené hodnotě:

Není známa žádná objektivní překážka, která by bránila pořadateli divadelního festivalu, aby se účastnil veřejné debaty o aktuálních náboženských nebo politických věcech, je-li tak jeho svobodnou vůlí, a to i divadelní formou, ovšem tak, aby tím nezpůsobil dotčení právního zájmu na ochraně právně chráněné hodnoty, již je křesťanství. A to vše ve spojení s právními zájmy a právy okruhu zákaznické veřejnosti, který nesmí být ani nepřímo vylučován z čerpání kulturních služeb nebo v účasti na divadelním životě apod.

Pořadatel (potažmo i autor předmětného divadelního díla) mohl aktuální politické téma svobodně uchopit a nechat veřejně (i divadelně) vyjádřit jinak, tzn. šetrněji k dotčené hodnotě. V tomto směru má k dispozici nesčíslné množství jiných výrazových prostředků, jimiž lze vystihnout určitou ideu, a to třeba i kriticky. Jejich volbou by jednal po právu, aniž by způsobil hrozbu či dokonání zásahu do právního zájmu nebo práv části zákaznické veřejnosti.

Žalobci není známa žádná okolnost vylučující protiprávnost (např. krajní nouze), které by se mohli pořadatelé div. festivalu dovolávat k legitimizaci svého jinak protiprávního jednání.

Není věcí soudu svým rozhodnutím nahrazovat umělecká rozhodnutí autorů a výkonných umělců, a proto ani nelze soudním rozhodnutím oddělit jednu divadelní scénu od ostatních scén v divadelní hře a jako právu odporující zakázat provozování pouze určité scény. Právně závadná scéna, popsaná výše v citaci z recenze Martiny Ulmanové, se jeví býti podstatnou součástí celého předmětného představení, proto je namístě, aby soud uložil pořadateli povinnost zdržet se provozování celého předmětného představení.

Podle § 2976 odst. 1 obč. zákoníku platí, že kdo se dostane v hospodářském styku do rozporu s dobrými mravy soutěže jednáním způsobilým přivodit újmu jiným soutěžitelům nebo zákazníkům, dopustí se nekalé soutěže. Nekalá soutěž se zakazuje.

Podle § 2988 obč. zákoníku platí, že osoba, jejíž právo bylo nekalou soutěží ohroženo nebo porušeno, může proti rušiteli požadovat, aby se nekalé soutěže zdržel nebo aby odstranil závadný stav. Dále může požadovat přiměřené zadostiučinění, náhradu škody a vydání bezdůvodného obohacení.

Podle § 2989 odst. 1 obč. zákoníku platí, že právo, aby se rušitel nekalé soutěže zdržel nebo aby odstranil závadný stav, může mimo případy uvedené v § 2982 až 2985 uplatnit též právnická osoba oprávněná hájit zájmy soutěžitelů nebo zákazníků.

Jak uvedeno výše v čl. II., žalobce je právnickou osobou ve sm. § 2989 odst. 1 obč. zákoníku oprávněnou hájit zájmy soutěžitelů nebo zákazníků rovněž v posuzované věci.

Věcnou působnost krajského soudu žalobce dovozuje dle ust. § 9 odst. 2 písm. h) o.s.ř. ve znění od 1. 1. 2014, kdy nabyla účinnosti novela provedená zákonem č. 293/2013 Sb., neboť jde o spor o ochranu práv porušených nebo ohrožených nekalým soutěžním jednáním. Krajskému soudu podle tohoto zákonného ustanovení nepřísluší řešit pouze obchodně právní spory mezi soutěžiteli navzájem, ale rovněž spory, jako je tento, kdy nejde o vztah soutěžitelů v rámci hospodářského styku, který je v rozporu s dobrými mravy soutěže, nýbrž jde o vztah soutěžitele a zákazníků v rámci hospodářského styku, který je v rozporu s dobrými mravy soutěže ve sm. § 2976 odst. 1 obč. zákoníku, přičemž zájmy zákazníků (nikoli soutěžitelů) v posuzované věci hájí žalobce coby právnická osoba k tomu oprávněná podle § 2989 odst. 1 obč. zákoníku.

VI.

Doplnění žalobních tvrzení o nekalém soutěžním jednání v hospodářském styku

Žalovaná se jako soutěžitel dlouhodobě (od r. 1881) účastní hospodářské soutěže na trhu kulturních služeb, včetně pořádání divadelních představení, festivalů apod., což je obecně známo a vyplývá to i z příložené zřizovací listiny žalované, resp. nahlédnutí do úřední veřejné sbírky listin obchodního rejstříku, sp. zn. Pr 30, KS v Brně.

Bezprostředními a přímými konkurenty žalované jsou provozovatelé jiných divadel u nás, nejen v Brně nebo pouze Jihomoravském kraji. Těchto konkurentů je mnoho, včetně různých kulturních zařízení, provozovatelů putovních nebo letních scén apod., vedle „kamenných divadel“, což je vše obecně známo.

Žalovaná dlouhodobě vstupuje ve styk s širokým okruhem zákazníků, jimž na hospodářském trhu služeb poskytuje své kulturní služby, resp. nabídky divadelních představení včetně reklamy a propagace. I tato skutečnost je obecně známa.

Skutečnost, že žalovaná má právní formu příspěvkové organizace, nic nemění na obecně známé skutečnosti, že žalovaná poskytuje kulturní služby za úplatu na hospodářském trhu těchto služeb, a to ve výrazně konkurenčním prostředí s množstvím účastníků trhu těchto služeb. Podotýká se, že soutěžitel podle občanského zákoníku (i podle dřívějších předpisů) není pojmově shodný s podnikatelem, protože se jedná o pojem širší. V opačném případě by žádný racionální zákonodárce nepoužíval dva pojmy. O těchto věcech panuje v právních i justičních kruzích naprostá shoda.

Hospodářskou činnost lze v hospodářském styku (nikoli styku náboženském, politickém apod.) vykonávat jakkoli. Zda podnikáním nebo jiným hospodařením (pojmově mimo podnikání), zda jako činnost hlavní, vedlejší nebo doplňkovou, je z hlediska soutěžního postavení zcela bezvýznamné. Rovněž tak je z hlediska tohoto postavení (tedy i pasivní legitimace žalované) bezvýznamné, zda přitom soutěžitel hospodaří s prostředky nabytými vlastní činností (např. s tržbami, příjmy z pronájmů, reklam apod.) anebo též či jen s prostředky nabytými z veřejných zdrojů a jakých. Tyto právní otázky jsou takto běžně zodpovídaný bez pochybností.

V daném případě žalovaná zneužívá vlastní účast v hospodářské soutěži nekalou soutěží, která je založena na neslušném, resp. nepoctivém, tj. nekalém, soutěžním záměru ve svém zájmu na trhu. Soutěžním zájmem či záměrem žalované jsou objektivně sledovány soutěžní cíle na hospodářském trhu kulturních služeb, jehož se účastní (viz dále blíže). To samo o sobě nevyklučuje možný souběh se subjektivním sledováním i jiných cílů, zájmů či záměrů žalované; např. politických, resp. vedení veřejné debaty o politických otázkách. Předmětem tohoto soudního řízení ale není politická diskuse o svobodě nebo jiných tématech ani pohnutky žalované v politickém či jiném směru.

Žalovaná se v hospodářském styku dostala výše popsaným způsobem do rozporu s dobrými mravy soutěže, a to jednáním způsobilým přivodit újmu zákazníkům. **Podle § 2976 odst. 1 věta první obč. zákoníku je právně bezvýznamné, zda se jedná o újmu jiným soutěžitelům „nebo“ o újmu zákazníkům. V obou případech se totiž jedná o účastníky hospodářského trhu, jimž nesmí být způsobována žádná újma.** Kdyby racionální zákonodárce hodlal generální klauzuli úzce zaměřit jen na případy přivodění újmy jiným soutěžitelům, zajisté by nepoužil dvoučlenný výčet „jiným soutěžitelům nebo zákazníkům“.

Jestliže podle judikatury, na kterou soud odkazuje v usnesení ze dne 17. 5. 2018 č. j. 18 Cm 75/2018-60, se nekalosoutěžně jednající účastní hospodářské soutěže (resp. hospodářského styku), pokud lze u něj dovést zájem na svém úspěchu na úkor druhého soutěžitele, pak k tomuto závěru – s ohledem na odlišný skutkový základ jinak správnému – nutno k zobecnění doplnit, že rovněž tak se nekalosoutěžně jednající účastní hospodářské soutěže (resp. hospodářského styku), pokud lze u něj dovést zájem na svém úspěchu vyvoláním újmy zákazníkům.

Vzhledem k tzv. zákaznické skutkové podstatě deliktu nekalé soutěže není zapotřebí (a mohlo by být naopak právně matoucí) zaobírat se situací žalované v poměru k ostatní konkurenci, protože se jedná o delikt s účastí zákaznické veřejnosti a o újmu zákaznické veřejnosti, jak samostatně a výslovně předpokládá zákon. Nelze se proto ani zaobírat dřívějšími rozhodnutími v jiných právních sporech, která vycházela z odlišného skutkového děje, tzn. z hrozby nebo dokonání újmy ostatní konkurenci (jiným soutěžitelům), např. jako by bylo u nekalého „přetahování“ diváků apod., o což se zde skutkově nejedná.

Objektivně je proti dobrým mravům soutěže, jestliže žalovaná jako soutěžitel v hospodářském styku s jinými soutěžiteli nebo zákazníky nabývá pro sebe bezdůvodnou (tj. neoprávněnou) soutěžní (hospodářskou) výhodu, která spočívá přinejmenším v získávání, udržování nebo zvyšování atraktivnosti, proslulosti nebo popularity svých tržních služeb nebo známosti na trhu, a tím i svého hospodářského postavení na divadelním nebo podobném trhu „za každou cenu“, ovšem na úkor účastníků trhu. Nejedná se přitom o jakékoli jednání „na úkor“ někoho, které by spočívalo v „pouhém“ dotčení něčího práva nebo právního zájmu, nýbrž o intenzivnější jednání deliktní povahy spočívající v přivození újmy, a to na náboženském citění. Jedná se o újmu nemajetkovou. I proto je takové jednání právně podřaditelné pod pojmové znaky zakázané nekalé soutěže, pokud jde o tzv. zákaznické (spotřebitelské) skutkové podstaty. O povaze a pojetí újmy svědčí již nastalý odpor z řad veřejnosti (zde osvědčený zejm. internetovou peticí proti předmětnému představení s t. č. 6111 podpisy a dalšími projevy uvedenými shora v čl. IV.).

V daném případě se jedná o „hospodářský styk“, o čemž svědčí nabídka služby za vstupné (zde osvědčená kopii zakoupené e-vstupenky založené k důkazu spolu s žalobou), jakož i to, že služba je nabízena a hospodářsky propagována na trhu kulturních služeb, který je segmentem hospodářského trhu, jehož se běžně účastní řada soutěžitelů i zákazníků.

Nejedná se o náboženský styk s věřícími ani o politický styk s voliči nebo o rodičovský styk s dětmi apod., nýbrž o hospodářský styk se zákazníky (zároveň i v soutěžní situaci s řádnými konkurenty, tj. jinými divadly, dalšími kulturními zařízeními apod.). Bez významu je, zda tento hospodářský styk souvisí s tržní službou kulturní, výrobní, distribuční, poradenskou či jinou a zda tato služba má povahu či formu právě divadelního představení či jinou.

Již tím, že žalovaná na hospodářském trhu služeb těží z divadelního představení, jehož provozování přivozuje újmu zákazníkům, je žalovaná v hospodářském styku nejen se zákazníky, ale též se svými řádnými konkurenty, jejichž řádné tržní chování spočívá v tom, že při nabídce nebo realizaci kulturních či podobných služeb na trhu nikomu neubližují (ani zákazníkům) a veřejnou podporu (dotace z veřejných prostředků apod.) hospodářsky používají tak, aby nikoho z řad zákaznické veřejnosti neznevýhodňovali ani neuráželi při možnosti čerpání všech (navíc dotovaných) kulturních služeb na trhu, resp. při diváckém (zákaznickém) těžení z těchto služeb nebo kterékoli z nich. Ostatní konkurenti tak jednají v souladu s dobrými mravy soutěže, což nelze říci o žalované.

Účastníky trhu jsou nejen ostatní konkurenti, ale též zákazníci (spotřebitelé), viz § 11 odst. 1 zák. č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže. Pro nekalou soutěž platí per analogiam, systematicky a účeloslovně (viz § 2972 obč. zákoníku), jakož i z povahy věci samé a obsahu úpravy nekalé soutěže v obč. zákoníku. V daném případě se tak děje na základě přímého nebo alespoň nepřímého hospodářského těžení z újmy na náboženském citění okruhu zákazníků jakožto účastníků hospodářského trhu. Takové jednání představuje zneužití hospodářské soutěže, která nikdy nesmí těžit z vyvolání cizí újmy.

Kdo v hospodářské soutěži ve svém hospodářském (soutěžním) zájmu těží z vyvolání cizí újmy (tj. žalovaná), a to soutěžně záměrným zjevným bezohledným až zdivočelým dryáčnictvím, tzv. kasaštychem při vyprodaném představení na trhu, vědomě překračujícím obecně uznávanou hranici snášenlivosti, ohleduplnosti a slušnosti, a to k újmě na náboženském citění zákaznického okruhu, přímo nebo nepřímo tím získává v hospodářském styku výhodu (předstih) oproti tomu, kdo soutěžně jedná řádně, totiž dospěle, uvážlivě a šetrně nebo alespoň šetrněji k právním zájmům zákaznické veřejnosti. A to i při provozování divadelních her kritického obsahu. Takováto výhoda je ovšem bezdůvodná (neoprávněná), protože k ní chybí právní i poctivý důvod.

Z popsaneho skutku lze bez rozumných pochyb dovodit zájem žalované na úspěchu, proslulosti a známosti předmětného divadelního představení (konkrétní služby na hospodářském trhu), a to přinejmenším z hlediska získání dále uvedené výhody oproti mnohočetné konkurenci, která má povahu výhody hospodářské (nikoli např. náboženské). Ovšem výhody neřádné (nekalé). Úspěch žalované na trhu kulturních služeb a objektivní zájem na něm nelze měřit jen vyprodaností představení, která nastala (viz důkaz sdělením žalované na vlastní webové stránce <http://www.divadelnisvet.cz/cs/nase-nasili-a-vase-nasili>, jejíž printscreen byl přiložen k žalobě.) Sama vyprodanost je však hospodářsky významná. Úspěch zde spočívá též v „měkkých“, ovšem důležitých, hospodářských kategoriích jako je široká známost, udržení v povědomí tzv. za každou cenu, upoutání pozornosti, jev „mluví se o tom“ apod., a to přímo nebo nepřímo.

Řádný soutěžitel totiž nejedná až zdivočele dryáčnický k újmě zákaznického okruhu, a tím ovšem i s menším hospodářským výhledem na vyprodanost nebo jiný úspěch, lákavost, proslulost či slávu představení (služby na trhu) tzv. za každou cenu, resp. prodejnost nabídky služeb (diváckou návštěvnost, sledovanost a proslulost) tzv. za každou cenu, jakož i s menším hospodářským výhledem na udržení, zvýšení nebo rozšíření atraktivnosti, úspěšnosti, lákavosti, proslulosti nebo popularity svých služeb či svého hospodářského postavení na hospodářském trhu kulturních, resp. divadelních služeb, či rozšíření nebo udržení své známosti nebo proslulosti na tomto trhu v konkurenčním prostředí. A to vše i za cenu přivození citelné újmy na náboženském citění zákaznického okruhu; tzv. za každou cenu, ovšem výhodně pro žalovanou za hranicí dobrých mravů soutěže. Nejedná se přitom o žádnou bagatelní záležitost, o čemž svědčí i veřejně známé postoje části veřejnosti (zde osvědčené zejm. internetovou peticí proti předmětnému představení s t. č. 6111 podpisy a dalšími projevy uvedenými shora v čl. IV.).

Je pravdou, že podle zákona „územní samosprávný celek zřizuje příspěvkové organizace pro takové činnosti ve své působnosti, které jsou zpravidla neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu“ (§ 27 odst. 1 zák. č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních samosprávných celků). Ovšem i „zpravidla“ nezisková činnost, tedy činnost nikoli za účelem zisku (např. i s hospodářsky plánovanou hospodářskou ztrátou dotovanou z jiného, např. i veřejného, zdroje, anebo činnost s náhodným ziskem) je svou povahou vždy hospodářskou činností, která se povahově a pojmově vždy odehrává v hospodářském styku, resp. v soutěžních situacích. Jinak to ani není objektivně věcně možné, což je obecně známo.

Z hlediska práva proti nekalé soutěži je pojmově bezvýznamné, zda hospodářský styk má formu podnikání anebo má jinou hospodářskou formu či „zpravidla“ jinou hospodářskou formu, nežli podnikání. Ziskovost, resp. „neziskovost“ a podnikání či nepodnikání je nerozhodné pro právní posouzení, zda se jedná o hospodářský styk, protože se o něj jedná vždy, jde-li o jakoukoli formu hospodaření se soutěžním zájmem na úspěchu na trhu. Divadelní hospodaření je hospodaření jako kterékoli jiné a je ovládáno hospodářským zájmem, který nabývá podoby soutěžního zájmu na trhu služeb v konkurenčním prostředí. Zda se jedná o hospodaření s hospodářsky plánovaným ziskem nebo ztrátou, je v soutěžním smyslu nerozhodné. Plánovat

ztrátu může i podnikatel podle svého zájmu a o své vůli. Nikoho by přitom rozumně nenapadlo, že by snad nemělo v takovém případě jít o způsob hospodaření, resp. o hospodářský styk, nebo o hospodářský, resp. soutěžní zájem na úspěšnosti, proslulosti, známosti apod. Žalovaná je logicky vedena snahou o úspěšnost na trhu služeb, nikoli snad snahou o bezúspěšnost (zde ovšem o úspěšnost za použití zakázaných prostředků) .

Způsob nebo forma hospodaření soutěžitele jsou pro právní určení, zda se jedná o jeho jednání v hospodářském styku, nerozhodné. Rovněž tak je nerozhodné, zda úspěch spočívá v dosažení nebo zvýšení zisku či v jiném prospěchu hospodářského významu (viz blíže výše).

Z čl. III odst. 2 zřizovací listiny žalované vyplývá předmět činnosti sledující uchovávaní a rozvíjení divadelní a hudební kultury (odst. 1), přičemž je zjevné, že předmět činnosti, jak je zde popsán, je objektivně nutně uskutečňován hospodářsky anebo přinejmenším též hospodářsky, což by jinak ani nebylo věcně (objektivně) možné. Nelze „pořádat divadelní a hudební festivaly“ (čl. III odst. 2 písm. G.), aniž by žalovaná přitom hospodařila, a tudíž i vstupovala do soutěžních situací na konkurenčním trhu se svým vlastním zájmem či záměrem. Nadto, podle zřizovací listiny žalovaná provozuje též doplňkovou činnost, která má výslovnou povahu živnostenského podnikání, včetně pořádání „kulturních produkcí“ nebo „přehlídek“ (čl. III bod 3., resp. 3.1.A.).

Důkaz: zřizovací listina žalované, resp. nahlédnutí do úřední veřejné sbírky listin obchod. rejstříku, sp. zn. Pr 30, KS v Brně

Poukazuje se též na čl. 26 odst. 1 LZPS, podle kterého má každý právo podnikat a provozovat „jinou“ hospodářskou činnost. I v tomto ústavním smyslu je tak rozhodné, zda žalovaná provozuje hospodářskou činnost, resp. vstupuje v hospodářský styk. Tato skutečnost je přitom u žalované obecně známa a veřejně dostupná a patrna již ze sbírky listin obchodního rejstříku.

Dále se poukazuje na odkaz na živnosti ve zřizovací listině žalované.

Právní postavení žalované jako soutěžitele je ve shodě s právní doktrínou (op. cit., s. 1759) a rozhodnutími tam uvedenými.

Atraktivnost, popularita, proslulost, úspěšnost a známost soutěžitele (žalované) nebo jeho služeb na trhu vždy pro něho představují soutěžní výhodu v hospodářském styku s jinými soutěžiteli nebo zákazníky, na které má logicky dovoditelný hospodářský, resp. soutěžní zájem, má-li se chovat jakkoli racionálně, což lze předpokládat přinejmenším z povahy věci, resp. zapojení do konkurenčního tržního prostředí. Tato výhoda však nesmí být nikdy protiprávní a musí být dosažena soutěžně řádnými prostředky, tj. i ve shodě s dobrými mravy soutěže, slušně, poctivě a nikoli bezohledně k zákaznické (nebo konkurenční) újmě. U žalované je zjevně dovoditelný zájem na úspěchu své služby na trhu, ovšem k újmě zákazníků. I takový zájem je soutěžním zájmem, protože se týká zákazníků jako účastníků trhu (a nakonec se týká i řádných konkurentů).

Do určité míry je tomu podobně např. u skutkové podstaty zakázaného dotěrného obtěžování (§ 2986 obč. zákoníku). Jisté podobné znaky, a to v tomto případě v rámci generální klausule, jsou naplněny i zde. Spočívají v tom, že okruh zákaznické veřejnosti dal veřejně dostatečně najevo (viz zejm. internetovou petici a další projevy uvedené shora v čl. IV.), že si zjevně neřeje veřejnou nabídku takové kulturní služby na hospodářském trhu, při které žalovaná přivozuje újmu zákazníkům na náboženském citění či alespoň reálnou hrozbu této újmy, čímž je zároveň znevýhodňuje z možnosti mít běžný (ničím nerušený ani neomezený) prospěch

z veřejných prostředků použitých k poskytování této služby (provozování předmětného představení) na trhu. Veřejné prostředky jsou určeny k tomu, aby se každý z řad zákaznické veřejnosti mohl těšit z umění v podobě čerpání kulturních služeb na trhu. Nikoli snad k tomu, aby kdokoli měl snášet újmu na svém citění, přesvědčení nebo víře anebo se kvůli tomu musel omezovat v tomto čerpání.

Jak již bylo řečeno, v dané věci se jedná o hospodářský trh kulturních či podobných služeb. Újma zákazníkům spočívá již v nemožnosti běžně čerpat divadelní nabídku na trhu služeb, která je veřejně podpořena z veřejných rozpočtů, u nichž je čerpání určeno všem zákazníkům, tj. vši zákaznické veřejnosti, aniž by měl kdokoli ze zákaznické veřejnosti v této souvislosti jakkoli duševně či jinak strádat nebo být nucen se sebeomezit.

V takovém případě je nutno v jednání žalované v hospodářském styku objektivně spatřovat neslušný, resp. nepoctivý, tj. nekalý, soutěžní záměr za soutěžní situace, a to v poměru k řádně se chovající divadelní nebo podobné tržní konkurenci a též v poměru k zákazníkům majícím zájem o řádné služby bez újmy na náboženském citění. Takový soutěžní záměr je založen přinejmenším na bezohlednosti (hrubé nedbalosti) na náboženské citění a navíc na znevýhodnění v běžné možnosti čerpání (dotovaných) služeb na trhu v uvedeném zákaznickém okruhu, aniž by tím kdokoli jakkoli trpěl. Anebo je takový soutěžní záměr založen dokonce na úmyslu, zvláště pro případ cílené sociální provokace, cíleně zasáhnout nábožensky citlivé místo části zákaznické veřejnosti, a to v úmyslu přímém nebo nepřímém.

Podotýká se, že daný případ skutkově spadá pod tzv. zákaznické (spotřebitelské) skutkové podstaty zakázané nekalé soutěže, které pracují se zákonným pojmovým znakem „újma zákazníkům“, včetně generální klauzule, o kterou se právně kvalifikačně opírá návrh na předběžné opatření i sama žaloba. Viz § 2989 obč. zákoníku. Namísto spotřebitele zde v souladu se zákonem jedná žalobce z titulu zákonného práva reprezentace jako právnická osoba oprávněná hájit zájmy soutěžitelů „nebo“ spotřebitelů. Z české justiční praxe jsou takové případy aktivní věcné legitimace známy přinejmenším od roku 1994, resp. již po roce 1991.

Eventuální námitka svobody umělecké tvorby a jejího šíření právně neobstojí z důvodu jednostranného pohledu, účelovosti, bezmyšlenkovitosti a umělého vytržení z celkového společenského kontextu všech existujících práv, povinností a právních zájmů (všech kolidujících hodnot). Uplatnění svobodné vůle, ať tvůrčím nebo jiným způsobem, a šíření výsledku v hospodářském styku (nebo i jakkoli jinak) je po právu tehdy, pokud tím není bez právního důvodu zasaženo do právem chráněné jiné hodnoty (zde do stavu prostého přivození újmy na náboženském citění zákaznického okruhu). Pro autora divadelní hry ani pro výkonné umělce, natož pro žalovanou, v tomto směru neplatí žádná zákonná výjimka ze zákazu deliktního chování. Platí zde pro každého právní rovnost před zákonem bez výjimky. V daném případě se nejedná ani o žádný požadavek na státní cenzuru, která má právní význam veřejnoprávní instituce, jež není zákonem dovolena. Jedná se pouze o běžnou ochranu soukromých práv a právních zájmů, se kterou počítá občanský zákoník upravující soukromé právo.

VII.

Návrh na vydání předběžného opatření

S ohledem na výše uvedené skutečnosti je zřejmé, že je zde důvodná obava, že by výkon rozsudku, kterého se žalobou ze dne 5. 5. 2018 žalobce domáhá, byl ohrožen tím, že by rozsudek nabyl právní moci a vykonatelnosti až po datu 26. 5. 2018, kdy má - jak doloženo - žalovaná a osoby dotčené předběžným opatřením v úmyslu předmětné představení provést, a že jeho

provedením ztratí žalobce naléhavý právní zájem na zdržovací žalobě. Jelikož z provedení předmětného představení dne 26. 5. 2018 hrozí nebezpečí vzniku újmy zákazníkům žalované, jejichž zájmy žalobce hájí, je potřeba úpravy poměrů účastníků naléhavá. Žalobce proto navrhuje Krajskému soudu v Brně, aby bezodkladně vydal

u s n e s e n í ,

kterým nařídí předběžné opatření:

„Žalované a osobám dotčeným předběžným opatřením č. 1), č. 2), č. 3) a č. 4) se ukládá povinnost zdržet se provozování divadelního představení „Naše násilí a vaše násilí“ režiséra Olivera Frljiće až do dne nabytí právní moci rozhodnutí, kterým se končí řízení Krajského soudu v Brně č.j. 18 Cm 75/2018 o žalobě žalobce proti žalované na zdržení se protiprávního jednání ve věci ochrany práv ohrožených nekalým soutěžním jednáním, podané dne 5. 5. 2018.“

Takto formulované předběžné opatření v souladu s ust. § 77 odst. 1 písm. d) o.s.ř. nebude mít definitivní charakter a nebude mít za následek nevratný stav. V žádném případě nebude bránit tomu, aby v případě, že žalobce se svou zdržovací žalobou neuspěje, žalovaná mohla předmětné představení provozovat. Letošní ročník „Mezinárodního festivalu Divadelní svět Brno 2018“ je devátý a lze rozumně předpokládat, že jeho tradice bude nadále pokračovat. Žalovaná proto bude mít i v příštích ročnících zachována možnost předmětné představení provozovat (popř. kdykoli mimo tento festival), nebude-li jí v tom zabráněno požadovaným meritorním rozsudkem. Účinek navrhovaného předběžného opatření tedy nebude derogativní, ale suspenzivní.

Necht' soud následuje výklad, přijatý za správný Nejvyšším soudem v úřední Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, a to R 46/96 (Vrchní soud v Praze sp. zn. 3 Cmo 1592/94 ze dne 16. 6. 1995), v němž soud dovodil, že v případě předběžného opatření směřujícího k zákazu určitého jednání je nerozhodné, že tentýž zákaz je či nutně bude předmětem uplatněného zdržovacího nároku v žalobě. Stává se tak rozhodným hledisko zabránění vzniku, případně rozšiřování újmy dotčeného účastníka. „Ačkoliv zpravidla není přípustné, aby již předběžným opatřením dosáhl oprávněný toho, čeho lze dosáhnout až pravomocným rozsudkem ve věci, nelze vyloučit vydání předběžného opatření, směřujícího k zákazu určitého jednání, v případě žaloby o zdržení se tohoto jednání, jež naplňuje znaky jednání nekalé soutěže. Rozhodné je zde hledisko zabránění vzniku, popřípadě rozšiřování újmy dotčeného účastníka.“ (R 46/96). Je pak spravedlivé požadovat, aby v případě, že by soud se závěry R 46/96 nesouhlasil, je patřičně argumentačně vyvrátil, popř. přesvědčivě vysvětlil, proč jinak správné judikatorní závěry se na posuzovanou věc aplikovat nemají.

Jako významné součásti soudní moci v České republice zdejšímu soudu připadla úloha přispět ke kultivaci právního vědomí a právních poměrů obecně a současně nepřímo i k prevenci protestů doprovázených nouzovými a svépomocnými jednáními osob z řad dotčené veřejnosti, jejichž reálná hrozba se dokládá článkem z médií: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/jezis-znasilnujuci-muslimku-padaji-trestni-oznameni-i-vyhruzky-predstaveni-v-brne-bude-hlidat-policie-46945> (článek z 12. 5. 2018). Občanští aktivisté na den konání předmětného představení oznámili modlitební setkání do kostela a svolali pokojnou demonstraci na náměstí, na které hodlají protestovat „proti veřejnému tupení skupiny obyvatel“, což se dokládá veřejným oznámením na https://peticeprotinenavisti.ecomailapp.cz/public/show/477/6/08c3127c71d92d44bee6141ef118b755?eco=mail&utm_source=ecomail&utm_campaign=2018_05_18_petice_proti_nenavisti_z_brnenskeho_divadla&utm_medium=email&utm_term=477&ecmid=477 (Printscreen se nově přikládá k důkazu)

Věc je tedy zjevně ještě podstatně vážnější a naléhavější, než tomu bylo 5. 5. 2018, kdy byla podána žaloba. Žalobce proto vkládá důvěru a naději v tento soud, že neselže ve své úloze při ochraně práva a právního státu a s odvahou prozatímně rozhodne v této bezprecedenční věci.

Důkaz: Printscreen webové stránky o pokojné demonstraci na náměstí

Z důvodu obavy, že by se usnesení nepodařilo doručit žalované a osobám dotčeným předběžným opatřením do 26. 5. 2018, kdy tyto osoby mají – jak bylo doloženo – v úmyslu předmětné představení provést, necht' soud přistoupí v souladu s ust. § 76c odst. 1 o.s.ř. k vyhlášení usnesení na místě samém, kterým je Divadlo Husa na provázku, Zelný trh 9, 602 00 Brno.

Žalobce si dovoluje žádat, aby soud nevyčkával s rozhodnutím o tomto návrhu na konec zákonné sedmidenní lhůty, ale aby rozhodl bezodkladně (§ 75c odst. 2 o.s.ř.), nejpozději do pátku 25. 5. 2018, jelikož hrozí nebezpečí z prodlení a potřeba úpravy poměrů účastníků je naléhavá.

VIII. Složení jistoty

Jistotu 10.000,- Kč podle § 75b odst. 1 o.s.ř. k zajištění náhrady škody nebo jiné újmy, která by vznikla předběžným opatřením, žalobce složí na pokladně soudu dnešního dne.

JUDr. Bc. Patrik M a t y á š e k , Ph.D.
advokát
v zast. Spolku Stredonius

Elektronicky podepsaným e-mailem!

Přílohy: Zřizovací listina žalované
Printscreen webové stránky o pokojné demonstraci na náměstí
ostatní přílohy dle textu se nepřipojují, neboť jsou již založeny ve spise